

Kanser Hastalarına Psikososyal Destek

Kanser, yalnızca biyolojik etkileriyle sınırlı kalmayan; bireyin duygusal, sosyal ve varoluşsal alanlarını derinden etkileyen, psikolojik açıdan da ele alınması gereken karmaşık ve sarsıcı bir hastalık deneyimidir. Tanı anından itibaren birey hem bedensel hem de duygusal olarak zorlanmaya başlar. Kanser; kaygı, benlik saygısında azalma ve çaresizlik inançları gibi unsurlar aracılığıyla yaşamın her alanına nüfuz eder. Bu durum, kanserin yalnızca tıbbi bir hastalık değil, aynı zamanda psikososyal bir kriz olduğunu göstermektedir. Ayrıca, kanser tanısı alan bireyin yakın çevresi de bu süreçten etkilenmekte; çaresizlik duygusu nedeniyle psikolojik ve sosyal açıdan zorlanmalar yaşamaktadır.

Kanserin kişiler üzerindeki psikolojik etkileri araştırıldığında kanser hastalarında psikiyatrik komorbidite oranının önemli derecede yüksek olduğu belirlenmiştir. Bu hastalarda anksiyete, depresyon, travma sonrası stres bozukluğu, uyum bozukluğu sıkça görülen rahatsızlıklardandır. Bu rahatsızlıklar tedaviye uyumu zorlaştırırken ruhsal iyilik halini de olumsuz etkilemektedir. Psikoterapi müdahalelerin kanser hastalarının sürece dahil olmasına katkı sağladığı, beslenme ve uyku düzenini iyileştirdiğini, hastalık sürecinde psikolojik sağlamlık ve yaşama tutunma motivasyonunu arttırdığını ortaya koymaktadır. Tıbbi tedaviyle psikoterapi birlikte yürütüldüğünde çok yönlü faydalar sağladığı araştırmalarda belirlenmiştir.

Bu bağlamda, kanser hastalarına yönelik psikososyal destek hizmetlerinin sağlık sisteminin ayrılmaz bir parçası haline getirilmesi gereklidir. Psikolojik danışmanlık, destek grupları, psiko eğitim programları hastaların duygusal yüklerini hafifletmekte, hastalıkla yalnız baş etme durumunu ortadan kaldırmakta ve başa çıkma becerilerini güçlendirmektedir. Aynı zamanda bu destekler, hastaların tedavi sürecine daha etkin katılım göstermelerine ve yaşam kalitelerinin artmasına katkı sağlamaktadır. Bütüncül olarak ele alındığında, kanser tedavisinde yalnızca fiziksel belirtilerin giderilmesi değil, bireyin psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarının da karşılanması gerekmektedir. Bu sürecin sağlıklı bir şekilde ilerleyebilmesi için psikososyal desteğin sürekliliği sağlanmalı ve birey merkezli bir yaklaşımla ele alınmalıdır. Bu sayede hem hastaların hem de yakınlarının yaşam kalitesi artırılabilir ve hastalık süreci daha yönetilebilir hale getirilebilir. Bu doğrultuda multidisipliner bir ekip anlayışı benimsenmeli; hekimler, psikologlar, sosyal hizmet uzmanları ve diğer sağlık profesyonelleri iş birliği içinde çalışmalıdır.

